

Datum: Rijeka, 8. studenog 2022.

Kolegij: Kriminogeno ponašanje: Osnove prepoznavanja i postupanja zdravstvenih radnika

Voditelj: mr. sc. Damir Brnas

Katedra: Katedra za javno zdravstvo

Studij: Prediplomski stručni studij

Naziv studija:

Sestrinstvo redovni

Izaberite jedan od ponuđenih

Godina studija: 3

Akademска godina: 2022./2023.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Predmet "Kriminogeno ponašanje: Osnove prepoznavanja i postupanja zdravstvenih radnika" je izborni kolegij na 3. godini Preddiplomskog stručnog studija . Predmet se realizira u 15 sati predavanja i 15 sati seminara, ukupno 30 sati i 2 ECTS.

Ciljevi i očekivani ishodi predmeta:

Osnovni cilj predmeta je da se studenti upoznaju sa složenom strukturon kriminogenih ponašanja, njihovim uzrocima i posljedicama s naglaskom na kaznena djela zlouporabe opojnih droga i protupravnih ponašanja s elementima nasilja, te da ovladaju posebnostima heterogene strukture specifičnih uzroka i posljedica ove vrste kaznenih dijela. Studenti će steći multidisciplinarno (kriminalističko-pravno) znanje koje omogućava profiliranje osobe kroz kritičku analizu svojstva ličnosti u korelaciji s osnovnim zakonitostima uzroka, nastanka, otkrivanja, ocjene i tumačenja kriminogenog ponašanja i posljedica.

Očekivani ishodi predmeta:

Prepoznavanje medicinsko-kriminalističkih problema i adekvatno reagiranje na njih kroz praktičnu primjenu znanja iz osnova kriminalistike, te baratanje s osnovnom terminologijom, pojmovima i zakonitostima kriminalističke struke. Prosudjivanje korelacije mehanizma, načina, okolnosti i posljedica kriminogenog ponašanja s personalnim izvorima događaja, te razlikovanje problema pravne odgovornosti u odnosu na prava i obveze liječnika i zdravstvenog osoblja prilikom medicinskih postupaka. Sposobnost educiranja populacije (predavanja u školama, udruge resocijalizacije ovisnika,...) s ciljanim temama prevencije asocijalnog ponašanja.

Korelativnost i korespondentnost:

Program predmeta korelira s programom cjelokupnog studija, a korespondentan je sa sadržajem kolegija na drugim Stručnim i Sveučilišnim studijima.

Sadržaj predmeta:

- Značajke socijalnog okruženja u razvoju ovisnosti o drogama
- Uzroci i posljedice zloupotrebe opojnih droga kod mladih
- Osnove kriminalistike
- Značaj forenzičke psihijatrije kod kriminogenog ponašanja

Prepoznavanje i postupak prilikom sumnje u pokušaj ili počinjenje;

- Čedomorstva
- Samoubojstva
- Seksualnog kaznenog djela

Popis obvezne ispitne literature:

Pavišić, B, Modly, D, Veić, P, Kriminalistika, Knjiga prva, Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje,

Golden marketing -Tehnička knjiga, Zagreb, 2006.

Pavišić, B, Modly, D, Veić, P, Kriminalistika, Knjiga druga, Dušević&Kršovnik, Rijeka, 2012.

Popis dopunske literature:

- Kovčo, I, Sociološke pojave u obitelji maloljetnih počinitelja kaznenih dijela u RH, Hrvatski ljetopis za kaznene znanosti i praksu, Zagreb, 1999,
Modly, D, Objasnjenje trileme ubojsztvo, samoubojsztvo, nesretni slučaj, monografija, MUP RH, Zagreb, 1994,
Radat,K, Ovisnost kako je prepoznati, razumjeti i spriječiti, priručnik prevencije ovisnosti za mlađe i roditelje, Društvo za socijalnu podršku, Zagreb, 2014,
Roso, Z, Informativni razgovor i intervju, MUP RH, Zagreb, 1995,
Singer, M, Kriminološke osobitosti maloljetničke delinkvencije – Tijek školovanja, poremećaj u ponašanju, obiteljske prilike, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2008.

Nastavni plan:**Popis predavanja (s naslovima i pojašnjnjem):**

P1. Značajke socijalnog okruženja u razvoju ovisnosti o drogama – što su droge; podjela droga; vrste ovisnosti; rizični čimbenici; rizični roditeljskim odgojni stilovi; sociopatološke pojave u obitelji; rizični čimbenici u školskom i društvenom okruženju

Ishodi učenja:

Objasniti djelovanje droga s obzirom na njihovu podjelu.

Definirati vrste ovisnosti.

Definirati rizične čimbenike.

Objasniti značaj sociopatoloških pojava u obitelji u odnosu na ovisnost.

P2. Uzroci i posljedice zloupotrebe opojnih droga kod mladih – ovisnost; što se događa u mozgu ovisnika; motivacija za konzumiranjem droge; apstinencija; štetni efekti zloupotrebe droga; zloupotreba droga i kriminalitet

Ishodi učenja:

Definirati ovisnost i objasniti tijek nastanka.

Opisati svojstva droga u odnosu na štetne efekte.

Objasniti utjecaj zlouporabe droga na kriminalitet.

P3. Osnove kriminalistike – pojam kriminalistike; dokaz u kriminalističkoj proceduri; pogreške u dokazu; indiciji; izvidi kaznenih dijela; radnje dokazivanja

Ishodi učenja:

Definirati korelaciju mehanizma uzroka, načina i posljedica kriminogenog ponašanja s personalnim izvorima događaja.

Objasniti problem pravne odgovornosti u odnosu na prava i obveze zdravstvenog osoblja prilikom medicinskog postupanja.

P4. Značaj forenzičke psihijatrije kod kriminogenog ponašanja – opći psihopatološki poremećaji ; posebni psihopatološki poremećaji; psihološke osnove iskaza; opažanje; pamćenje; zaboravljanje

Ishodi učenja:

Objasniti profiliranje osobe kroz kritičku analizu svojstva ličnosti

Definirati razliku između općih i posebnih psihopatoloških poremećaja

P5. Prepoznavanje i postupak prilikom sumnje u pokušaj ili počinjenje čedomorstva - izravne i neizravne metode utvrđivanja čedomorstva

Ishodi učenja:

Objasniti specifične indicije koje ukazuju na čedomorstvo.

P6. Prepoznavanje i postupak prilikom sumnje u pokušaj ili počinjenje samoubojstva – podjela samoubojstva s obzirom na motiv; opće indicije koje ukazuju na suicidalnost; samoozljeđivanje i samoubojstvo; ozljede kod nesretnih slučajeva i samoubojstvo; psihološko profiliranje samoubojice; specifični oblici samoubojstava

Ishodi učenja:

Navesti podjelu samoubojstava s obzirom na motiv

Opisati indicije koje govore u prilog samoubojstva s obzirom na specifične ozljede.

Opisati tipove samoubojica u odnosu na psihološki profil

P7. Prepoznavanje i postupak prilikom sumnje u pokušaj ili počinjenje seksualnog kaznenog djela – podjela seksualnih kaznenih dijela; spolni odnošaj bez pristanka; silovanje; blude radnje; spolno uznemiravanje; istraživanje, otkrivanje i dokazivanje seksualnih kaznenih dijela

Ishodi učenja:

Navesti vrste seksualnih kaznenih dijela

Opisati indicije koje ukazuju na počinjenje seksualnog kaznenog djela

Opisati postupanje u cilju otkrivanja i dokazivanja seksualnog kaznenog djela

Popis seminara s pojašnjenjem:

Seminarski rad podrazumijeva izradu prezentacije u power point-u na zadanu temu. Svaki student je dužan usmeno izložiti jednu prezentaciju ili dio prezentacije (ukoliko jednu temu obrađuje više studenata). Teme za seminarske radove dodijelit će se na početku nastave. Studenti su dužni samostalno pronaći materijal za izradu prezentacije uz konzultaciju s voditeljem kolegija te samostalno izraditi prezentaciju. Prezentacija ne smije biti kraća od 15 minuta.

Teme seminara:

S1 i 2 – Uzroci i posljedice zlouporabe droga

S3 i 4 – Seksualna kaznena djela

S5 i 6 – Kriminogeno ponašanje s elementima nasilja

S7 i 8 – Uzroci i posljedice kriminogenog ponašanja

S9 i 10 – Sociopatološke pojave u obitelji i kriminalitet

S11 i 12- Samoozljedivanje i samoubojstvo

S13 i 14- Forenzička psihijatrija i kriminalitet

S15 - Ovisnost

Popis vježbi s pojašnjenjem:

/

Obveze studenata:

Redovito pohađanje nastave, izlaganje pomoću power point prezentacije na zadatu temu i polaganje završnog ispita. Kontrola prisustva na predavanjima i seminarima provodit će se prozivkom na svakom školskom satu.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Elementi i kriteriji ocjenjivanja za izborni predmet Kriminogeno ponašanje: Osnove prepoznavanja i postupanja zdravstvenih radnika su: ocjenjivanje prisustva na nastavi, ocjenjivanje power point prezentacije koju studenti samostalno pripremaju na zadatu temu i ocjenjivanje pismenog ispita na način koji je prikazan u dalnjem tekstu. Tijekom nastave student može ostvariti do 50% ocjene, i 50% ocjene na završnom ispitu (od ukupno 100 bodova, do 50 bodova može ostvariti tijekom nastave, i do 50 bodova na završnom ispitu).

Nije moguće "odbiti" pozitivnu ocjenu ostvarenu kao zbroj bodova iz ovog kolegija, već samo postupiti u skladu s člankom 46. Pravilnika o studijima Sveučilišta u Rijeci (student/studentica nezadovoljan ocjenjivanjem podnosi u roku od 24 sata pismenu žalbu dekanu).

Prisustvo na nastavi - 10 bodova

Izostanak s nastave do 30% prepostavlja opravdani razlog, ne zahtijeva dodatno opravdanje i ne može se nadoknaditi (izuzetak je otpusno pismo s liječenja u bolnici). Izostanak veći od 30%, bez obzira na razloge onemogućuje studentu/studentici izlazak na ispit i podrazumijeva ponovni upis kolegija sljedeće akademske godine.

Prisustvovanjem na nastavi počevši od 70% studenti mogu ostvariti maksimalno 10 bodova, a bodovanje se vrši na slijedeći način:

Broj sati	Broj bodova
21 (70%)	6
22-24	7
25-27	8
28-29	9
30	10

Seminarski rad koji student samostalno priprema na zadatu temu - 40 bodova

Svaki student je dužan pripremiti usmeno izlaganje seminarskog rada u power-point-u u trajanju od najmanje 15 minuta (ili dijela seminarskog rada ukoliko se radi u grupi) na temu po izboru s popisa dostupnog na mrežnim stranicama.

Elementi koji se uzimaju u obzir pri ocjenjivanju usmenog izlaganja seminarskog rada: kvaliteta prezentirane teme (uvod, struktura, zanimljivost, glavni dio, zaključak, trajanje, terminologija) max. 40/40 bodova.

Svaki otkriveni pokušaj nelegitimnog prisvajanja tuđeg rada (plagiranje; copy-paste bez primjerenog citata) bit će tretiran kao teža povreda obveza u skladu s člankom 3. Pravilnika o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica i odgovarajuće sankcioniran.

Završni ispit – 50 bodova

Završni ispit je isključivo pismeni test s trideset pitanja, zahtijeva odabir točnih odgovora od nekoliko ponuđenih u skladu s popisom koji je dostupan na mrežnim stranicama katedre i traje 45 minuta. U svakom pitanju od ponuđenih odgovora samo je jedan točan odgovor. Na završnom pismenom ispitnu prag prolaznosti je 50%, odnosno prolaz osigurava ostvarenih najmanje 25 bodova. Na završnom pismenom ispitnu studenti mogu maksimalno ostvariti 50 bodova koji se pretvaraju u ocjenske bodove na način da se točni odgovori na pitanja pod rednim brojevima; 5,7,8,12,15,16,19,21,23 i 24 boduju s jednim (1) bodom, a točni odgovori na pitanja pod rednim brojevima; 1,2,3,4,6,9,10,11,13,14,17,18,20,22,25,26,27,28,29 i 30 sa po dva (2) boda.

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

/

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Test se piše 45 minuta. Studenti koji riješe test prije predviđenog vremena biti će zamoljeni da ostanu na svom mjestu do isteka vremena predviđenog za rješavanje testa da ne bi ometali rad ostalih studenata. Boduju se samo čitko zaokruženi i točni odgovori. Ukoliko se prilikom pisanja testa student/studentica predomisli i želi zaokružiti drugi odgovor za kojega drži da je točan, onaj odgovor koji je netočan će prekrižiti (staviti znak "X" preko zaokruženog odgovora).

- Za vrijeme pisanja testa nije moguće koristiti literaturu, mobitel i sl. kao niti prepisivati ili došaptavati se. Ukoliko do toga dođe studenti će biti udaljeni s ispita.
- Mole se studenti da na vrijeme prijave ispit. Student može polagati ispit iz istog predmeta najviše tri puta u jednoj akademskoj godini.
- Uvid u postignute rezultate biti će omogućen unutar sedam dana od polaganja završnog ispita uz prethodni dogovor o točnom terminu s nositeljem kolegija.

Završna ocjena se određuje temeljem Pravilnika o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Studenti koji su tijekom nastave ostvarili manje od 25 bodova neće moći pristupiti završnom ispitnu.

Studenti koji na završnom ispitu ostvare manje od 25 bodova (od 0-49,9% ocjene – F nedovoljan) ne mogu steći ECTS bodove i trebaju pristupiti popravnom ispitu.

Popravni ispit:

- student koji je stekao pravo može pristupiti popravnom ispitu 2 puta u 2 za to predviđena ispitna roka u tekućoj akademskoj godini
- polaže se cjelokupno gradivo
- ispitni prag je 25 bodova (50% uspješno riješenih zadataka)
- na popravnom ispitu ostvaruje se dodatnih 1 do 10 % ocjene koji se pridodaju postotku ostvarenom tijekom nastave – maksimalna konačna ocjena 50-59,9 % D, dovoljan (2)
- student koji nije položio može ponovno pristupiti popravnom ispitu u predviđenim ispitnim rokovima u tekućoj akademskoj godini
- student koji ne položi završni, odnosno popravni ispit ili nije ostvario pravo pristupa završnom ispitu ponovno upisuje taj kolegij sljedeće akademske godine.

Završna ocjena:

- ocjenjivanje se vrši apsolutnom raspodjelom na temelju ukupno ostvarenih % ocjene
- A - 90-100% ocjene, izvrstan (5)
- B – 75-89,9% ocjene, vrlo dobar (4)
- C – 60-74,9% ocjene, dobar (3)
- D – 50-59,9% ocjene, dovoljan (2)
- F – 0-49,9% ocjene, nedovoljan (1)

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2022./2023. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
01.03.2023.	16,00 – 20,00 Z4			mr.sc. Damir Brnas
10.03.2023.	16,00 – 20,00 Z4			mr.sc. Damir Brnas
17.03.2023.	16,00 – 19,00 Z4			mr.sc. Damir Brnas
24.03.2023.	16,00 – 19,00 Z4			mr.sc. Damir Brnas
31.03.2023.	16,00 – 19,00 Z4			mr.sc. Damir Brnas
07.04.2023.	16,00 – 19,00 Z4			mr.sc. Damir Brnas
11.04.2023.	17,00 – 20,00 Z4			mr.sc. Damir Brnas

17.04.2023.	16,00 – 20,00 Z4			mr.sc. Damir Brnas
20.04.2023.	17,00 – 20,00 Z4			mr.sc. Damir Brnas

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
1	Značajke socijalnog okruženja u razvoju ovisnosti o drogama	3	Z4
2	Uzroci i posljedice zlouporabe opojnih droga kod mlađih	2	Z4
3	Osnove kriminalistike	2	Z4
4	Značaj forenzičke psihijatrije kod kriminogenog ponašanja	2	Z4
5	Prepoznavanje i postupak prilikom sumnje u pokušaj ili počinjenje čedomorstva	2	Z4
6	Prepoznavanje i postupak prilikom sumnje u pokušaj ili počinjenje samoubojstva	2	Z4
7	Prepoznavanje i postupak prilikom sumnje u pokušaj ili počinjenje seksualnog kaznenog djela	2	Z4
Ukupan broj sati predavanja		15	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
1	Uzroci i posljedice zlouporabe droga	3	Z4
2	Seksualna kaznena djela	3	Z4
3	Kriminogeno ponašanje s elementima nasilja	3	Z4
4	Uzroci i posljedice kriminogenog ponašanja	3	Z4
5	Sociopatološke pojave u obitelji i kriminalitet	3	Z4
Ukupan broj sati seminara		15	

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
	Ukupan broj sati vježbi		

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	28.04.2023.
2.	05.05.2023.
3.	
4.	